

διατασσομένων ὑπὸ τῆς διαθήκης του ταύτης. Ἐν δέ τις τῶν συγγενῶν ἤθελε καθ' οἶον-
δήποτε τρόπον ἐναντιωθῇ εἰς τὴν παροῦσαν δικαίαν του κρίσιν ἢ ἤθελε προσπαθῇ
ν' ἀνατρέψῃ τὴν διαθήκην, οἱ δὲ ἄλλοι συγγενεῖς δὲν κατέβαλλον τὰς ἀναγκαῖας προσπα-
θείας ὅπως ἀποκρούσουν αὐτοὺς καὶ ἤθελον ἐπιδείξει ἀδιαφορίαν, διατάσσει ὅπως μὴ
δοθῇ εἰς αὐτοὺς τίποτε, διαμοιρασθῇ δὲ ἡ εἰς αὐτοὺς καταλειπομένη περιουσία του εἰς
τοὺς πτωχοὺς ἢ ὅπου ἄλλοῦ παραστῇ ἀνάγκη κατὰ τὴν κρίσιν τῶν ἐκτελεστῶν.

Περὶ τοῦ ἄρχοντος Πέτρου Καμαράση διέλαβον ἐν 96. Αὐτόθι δὲ ἐπραγματεύθην
περὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ Μαρίας Κωνσταντίνου Βάου καὶ ἐν 97 περὶ τῆς ἀνεψιᾶς καὶ ἐξ
υἱοθεσίας θυγατρὸς τοῦ ζεύγους Καμαράση Μαρίας θυγατρὸς Ἰωάννου Πάου. Ὁ Πέ-
τρος Καμαράσης ἀπεβίωσεν αὐτὸ τοῦτο τὸ ἔτος τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης, ὡς κατα-
φαίνεται ἐκ τοῦ καταλόγου ἐράνων ὑπὲρ τῆς σχολῆς Σίφνου, τοῦ δημοσιευομένου ὑπὸ
τοῦ Κ. ΓΚΙΩΝ, *Ἱστορία τῆς νήσου Σίφνου*, Σῦρος 1876, σελ. κ', καὶ ἀναφερομένου εἰς
τὸ ἔτος 1813, ἐν ᾧ ἀναγράφεται ὡς εἰσενεχθὲν τὸ ποσὸν τῶν 500 γροσίων τὸ κατα-
λειφθὲν διὰ τῆς διαθήκης του. Ἐν 101 ἐπραγματεύθην περὶ ὅλων τῶν σχετιζομένων με-
τὸν τύπον, τὴν διασκευὴν καὶ τοὺς ἐν ταῖς διαθήκαις ἀπαντωμένους ὅρους καὶ περὶ
τῶν διατάξεων. Ἐπίσης ἐν τῷ τελευταίῳ διέλαβον καὶ περὶ τοῦ μοναστηρίου τῆς Σίφνου.
Τούτων δοθέντων, τὸ μόνον ὅπερ ἀπομένει νὰ ἐξαρθῇ εἶναι ὅτι ὡς πρὸς τὸ περιεχό-
μενον αὐτῆς ἡ παροῦσα διαθήκη εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἀντιπροσωπευτικὴ τῆς ἐλληνικῆς
διαθήκης, ἥτις, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ρωμαϊκὴν, δὲν ἐξαρτᾷ τὴν ἰσχύν της ἐκ τῆς ἐν-
στάσεως κληρονόμου, τοιοῦτου θεωρουμένου παντὸς λαμβάνοντός τι διὰ διαθήκης τοῦ
κληρονομουμένου.

- 1 † κοινὸν τοῖς πᾶσι καὶ μάλα γε ἀπαραίτητον χρέος ὑπάρχει ὁ θάνατος τοῦτο τὸ
ποτήριον γίνεαι καὶ ὁ εὐγενέστα-
- 2 τος ἄρχων καμαράσης κύριος πέτρος σῶας ἔχων τὰς φρένας καὶ τὴν γνώμην
ἀβίαστον προσεκαλέσατο
- 3 ἐμὲ τὸν κάτωθεν ὑπογεγραμμένον πρόην λαμπάκου ἀρσένιον καὶ πνευματικὸν
αὐτοῦ πατέρα διὰ νὰ
- 4 τοῦ κάμῃ τὴν παροῦσαν αὐτοῦ οἰκειοθελῇ καὶ ἀβίαστον αὐτοῦ διαθήκην καὶ
δή, πρῶτον ἐπικαλεῖται τὴν
- 5 ἄκραν εὐσπλαγχνίαν τοῦ ποιητοῦ αὐτοῦ καὶ πλάστου, ὅπως οἰκονομήσας τὴν
ἑαυτοῦ σωτηρίαν ἐν μετανοίᾳ
- 6 αὐτὸν παραλάβει, δευτέρως δὲ ἐξαιτήσας τὰς ὀλοφύχους συγχωρήσεις παρὰ τε
ἱερέων καὶ λαϊκῶν καὶ πάντων
- 7 τῶν ἀδελφῶν χριστιανῶν, ἂν τινα ἐν λόγῳ, ἢ πράξει, ἢ γνώσει, ἢ ἐν ἀγνοίᾳ
παραπύκρυνεν (εὐό-

- 8 λιστον καὶ γὰρ τὸ ἀνθρώπινον ἐν τοῖς παραπτώμασι) ἀποδίδοντας καὶ ἡ εὐγενεία του πᾶσιν αὐτοῖς τὰς ἐγκαρδίους
- 9 κατ' ὀφειλὴν συγχωρήσεις, ἐπομένως δὲ διορίζει ἐθελουσίᾳ ἀπαραιτιάστῳ, καὶ ἀμεταθέτω τῇ γνώμῃ τὰ
- 10 κάτωθεν γεγραμμένα, ὅπου ὁ πλουσιόδωρος κύριος τοῦ ἐχάρισεν. τὰ ὅποια ὁμολογεῖ ἔμπροσθέν μου εἰς
- 11 βάρος τῆς συνειδήσεώς του, ὅτι τοῦ εὐρίσκονται ἕως ἐβδομήκοντα πονγγία ἦτοι γρόσια χιλιάδες τριάντα
- 12 πέντε, ἀπὸ δεκαπέντα πονγγία ὅπου ἦτον ὅλη του ἡ κατάστασις ὅταν ἦλθεν ἐδῶ εἰς τὴν πατρίδα καὶ
- 13 ὑπανδρεύθηκεν, ἀπὸ αὐτὰ λοιπὸν τὰ ἄσπρα θέλει πρῶτον καὶ διατάττει νὰ μοιρασθοῦν διὰ τὴν
- 14 ἁμαρτωλήν του ψυχὴν ὡς δέκα χιλιάδες τὰ γρόσια ὡς κάτωθεν διορίζει πρῶτον καὶ κατ' ἀρχὰς τῷ πανευσεβάστῳ
- 15 δεσπότῃ του ἀγίῳ σίφνου κυρίῳ καλλινίκῳ διὰ παρρησίας γρόσια ἑκατόν, καὶ ἕτερα τετρακόσια διὰ νὰ
- 16 τοῦ κάμνῃ ἓνα ἱερὸν σαρανταλείτουργον. εἰς ὅλας τὰς ἐνορίας τῆς σίφνου ἀπὸ δώδεκα γρόσια εἰς τὴν κάθε
- 17 ἐνορίαν διὰ νὰ κάμνῃ ὁ κάθε ἱερεὺς ἀπὸ ἓνα σαρανταλείτουργον. εἰς τὴν κυρίαν ἑλεούσαν
- 18 ὅπου ἔχει νὰ ἐνταφιαστῇ γρόσια πενήντα. εἰς τὰ τέσσερα μοναστήρια τῆς σίφνου ἀνὰ πενήκοντα
- 19 γρόσια διὰ τὸ κάθε μοναστήρι, εἰς τὸν ἅγιον ἀρτέμιον γρόσια εἰκοσιπέντε. εἰς τὸ σχολεῖον γρό(σια) πεντακόσια
- 20 τριῶν χρόνων ζητιαῖς τοῦ ἀρχιερέως ὅπου λαμβάνουν ἀπὸ τὸν λαὸν τῆς σίφνου νὰ τοῦ δίδονται κατ' ἔτος ἀπὸ
- 21 αὐτὰς τὰς δέκα χιλιάδας διὰ νὰ τοῦ συγχωρῇ ὅλα του. ὁμοίως δὲ νὰ τοῦ δίδονται εἰς τριῶν χρόνων φιλότιμον
- 22 τῶν ἐκκλησιῶν καὶ ἱερέων διὰ νὰ κάμνῃ ὁ κάθε ἱερεὺς εἰς τὴν ἐνορίαν του ἀπὸ μίαν λειτουργία τὸν χρόνον
- 23 νὰ δίδονται τῇ δουλεύτρᾳ του χρουσίᾳ γρόσια χίλια πεντακόσια. τῷ δὲ δούλῳ του βασίλῃ γρόσια διακόσια.
- 24 εἰς τὸ μοναστήρι τῆς σέρφου γρόσια ἑκατόν. τοῦ παπᾶ μανώλῃ κριεζῇ εἰς ὕδρα γρόσια διακόσια εἰς
- 25 τὸν πανάγιον τάφον γρόσια διακόσια πενήκοντα. εἰς τὸ σινᾶ ὄρος γρόσια ἑκατόν. εἰς τὰ εἴκοσι μονα-

- 26 στήρια τοῦ ἁγίου ὄρους ἀνὰ πεντήκοντα γρόσια εἰς τὸ κάθε ἓνα διὰ τὰ τοῦ κά-
μνη ἀπὸ μίαν ἀγρυπνία τὸ κάθε
- 27 μοναστηρίου. εἰς τὸν γυναικάδελφόν του ἀποστολάκην χάριν ἐλέους γρόσια τρια-
κόσια, ἥτοι τριακόσια
- 28 καὶ τοῦ οἱουμπὲ τοῦ υἱοῦ του καὶ ἓνα ἀντερί. τὸ δὲ περίσσευμα τὰ διαμερά-
ζεται πλουσιοπαρόχως εἰς τὴν
- 29 θανήν του καὶ εἰς ὅλα του τὰ μνημόσυνα ἕως εἰς τὸν χρόνον εἰς τοὺς ἱερεῖς καὶ
εἰς πτωχοὺς καὶ εἰς ὅποιον ἄλλο μέρος
- 30 χρειάζομενον ἤθελα στοχασθῶν οἱ διωρισμένοι παρακαλεστικοὶ ἐπίτροποι. ἀφί-
νει καὶ τῇ εὐγενεσιότητι του ἀρ-
- 31 χοντίσση κυρία μαρία χρεωστικῶς ἄλλα δέκα χιλιάδες γρόσια τὰ κάμνη ὡς
θέλει καὶ βούλεται διὰ
- 32 τὴν καλὴν καὶ ἡσυχὸν ζωὴν ὅπου συνέζησεν μετὰ τῆς εὐγενείας της, καὶ διὰ
τὴν νουνεχὴ καὶ καλὴν της οἰκονομίαν
- 2α σελίς 33 ἀφίνει καὶ τῇ μικρῇ μαρίᾳ τῇ ἀπὸ συζύγου του ἀνεπιᾶ διὰ τὰς ὑποχρεώσεις
ὅπου ἐγνώρισεν ἀπὸ τὸν πατέρα της καὶ
- 34 μὲ τὸ τὰ ἔλαβαν αὐτὴν ὁμογνωμό(νως) μὲ τὴν ἀρχόντισσά του ἐκ τῆς Ἱερᾶς κο-
λυμβήθρας καὶ τὴν ἀνάθρεψαν καὶ τὴν νομί-
35 ζουν καὶ τὴν τρατάρουν καὶ οἱ δύο ὡς γνήσιον τέκνον τοὺς γρόσια χιλιάδες
πέντε. καὶ ὅσον μαλαγματικὸν ἔκαμεν
- 36 καὶ ἐφόρεσεν ἡ ἀρχόντισσά του τὰ εἶναι καὶ αὐτὸ τῆς μικρῆς μαρίας καὶ ὅλον
τοῦ τὸ ἀσημικὸ καὶ μπακιρικὸ καὶ ὅσα
- 37 ἄλλα εἶδη τοῦ ὀσπητιοῦ γαρνημένα φορέματα ρουχικὰ ὅπου ἔκαμεν ὅλα αὐτὰ
μὲ τὴν εὐχήν του τὰ εἶναι τῆς
- 38 πνευματικῆς αὐτῶν θυγατρὸς μαρίας χωρὶς τὰ τῆς ληφθῆ οὐδὲ τὸ παραμι-
κρόν. καὶ τὰ κάμνη κατ' ἔτος μέχρι
- 39 τελευταίας ἀναπνοῆς της μίαν ἀρτοκλασίαν μὲ κόλμβον εἰς τὰ χρόνια του καὶ
κάθε μῆνα μία λειτουργία. ἀφίνει καὶ
- 40 εἰς τοὺς συγγενεῖς του εἰς ἀστρουπουλιά εἰς μὲν τὰ τέκνα τῶν γνησίων ἀπὸ πα-
τρὸς καὶ μητρὸς ἀδελφάδων του γρόσια ἑπτὰ
- 41 χιλιάδες καὶ πεντακόσια τὰ μοιράζουν ἐξίσου ὅλα του τὰ ἀνέψια, εἰς δὲ ταῖς
ἄλλαις μόνον ἀπὸ πατρὸς
- 42 ἀδελφαῖς ἀφίνει δύο χιλιάδες πεντακόσια γρόσια τὰ μοιράζουν ὅλαις ἐξίσου
ἢ αὐταῖς ἢ τὰ τέκνα τους.
- 43 ἀφίνει τῷ βαπτιστικῷ του πειράκη υἱῷ τοῦ γυναικαδέλφου του σιὸρ γιαννά-
κη πάου τὸ ἐλαιόφυτον τὴν ἀγορὰν

- 44 ὁποῦ ἔχουν μαζί με τὸν πατέρα του εἰς τοῦ καλόγερου διὰ νὰ ἀνάπτη τὴν
κανδήλαν του, τὸ ἐργαστηράκι εἰς τὰ
45 ξόπυργα, καὶ ὅλα τὰ ῥοῦχα τῆς φορεσιᾶς του ὅλα αὐτὰ τοῦ τὰ ἀφίνει μετὰ τὴν
εὐχὴν του καὶ νὰ τοῦ κάμνη κατ'
46 ἔτος ταῖς λειτουργίαις διὰ τὴν ἁμαρτωλήν του ψυχὴν. παρακαλεῖ δὲ θερμῶς
τὸν πανιερώτατον ἅγιον σίφνου
47 κύριον κὺρ καλλίνικον, τὸν εὐγενέστατον σιὸρ κωνσταντάκη πέτρου μάτζα, τὸν
ἀνεψιὸν του σιὸρ κωνσταντάκη
48 Ἰωάννου πάου εἰς τὸ νὰ προστατεύουν καὶ νὰ ἐπιτροπεύουν τὴν παροῦσάν του
διαθήκην καὶ ἀμετάτρεπτον γνώμην του. καὶ
49 ἂν τις τῶν συγγενῶν του ἤθελε φανῇ κακότηροπος καὶ ἀχάριστος ζητώντας νὰ
σκανδαλίση καὶ νὰ ἀνατρέψη αὐτήν
50 καὶ οἱ λοιποὶ συγκληρονόμοι δὲν ἤθελαν σηκωθῇ κατ' αὐτοῦ τοῦ χαιρεκάκου
νὰ τὸν καθ' ὑποβάλουν διὰ νὰ μένη
51 ὁ καθεὶς εὐχάριστος εἰς τὴν παροῦσαν δικαίαν διαταγὴν του, ἀλλὰ ἤθελον φανῇ
ἀδιάφοροι καὶ σιωπηλοί, ὥς κα-
52 κότηροποι νὰ μὴ δίδεται παρὰ τῶν ἐπιτρόπων του εἰς κανέναν του συγγενῇ
οὐδὲ ὀβολός, ἀλλὰ νὰ διαμοιράζονται
53 εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ ὅπου οἱ ἐπίτροποί του κρίνουν εὐλογον. αὐτοὶ δὲ ὥς ἀχά-
ριστοι τῆς ἀγαθῆς του προαιρέσεως
54 ἂς εἶναι ἔνοχοι τῆς αἰωνίας κολάσεως, ὥσάν ὁποῦ αὐτὰ δὲν εἶναι οὔτε πατρικά,
οὔτε μητρικά, ἀλλὰ κόπος
55 καὶ ἀπόκτημα ἐδικόν του. ταῦτα πάντα οἰκαιοθελῶς καὶ ἀβιάστῳ γνώμῃ θέλει
καὶ διατάττει
56 ὑποβεβαιῶν καὶ τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ ὑπογραφῇ διὰ νὰ ἔχη ἰσχὺν καὶ κῦρος ἐν παντὶ
καιρῷ καὶ τόπῳ. σίφνος [†] αὐτοῦ
μαῖου [†] ιε^η

2^α X. 57 πέτρος καμαράσης βεβαιοῖ

- 1^η X. 58 † ὁ πρόην λαμπάκου ἀρσένιος παρακληθεὶς παρὰ τοῦ ἄρχοντος καμαράση
59 κυρίου πέτρου ἔγραψα τὴν παροῦσάν του διαθήκην κατὰ τὴν ἀπὸ
60 στόματος αὐτοῦ καὶ οἰκαιοθελοῦς ἀπόφασίν του καὶ μαρτυρῶ ὅτι στέργει
61 βεβαιοῖ καὶ κεκυρώνει πάντα τὰ ἐνταῦθα γραφόμενα ἐν παντὶ καιρῷ.